

УДК 343.58

DOI <https://doi.org/10.32782/2078-3566-2026-1-25>

Вадим ХАШЕВ

кандидат юридичних наук, доцент
(Дніпровський державний університет внутрішніх справ,
м. Дніпро, Україна)

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2240-0713>
vadym.khashev@dduvs.edu.ua

ДЕЯКІ АСПЕКТИ КРИМІНОЛОГІЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ЖОРСТОКОГО ПОВЕДІННЯ З ТВАРИНАМИ

У статті досліджено деякі аспекти кримінологічної характеристики жорстокого поводження з тваринами. З'ясовано, що протягом періоду 2016-2025 рр. спостерігалась тенденція до загального збільшення кількості облікованих випадків вчинення кримінальних правопорушень, передбачених ст. 299 Кримінального кодексу України (+483% або майже у шість разів), із особливо різким збільшенням у 2025 р. (+249%), однак кількість засуджених за аналізоване діяння залишається відносно незначною. Аналізуючи географію поширення випадків жорстокого поводження з тваринами встановлено нетипово високий показник їх реєстрації у Закарпатській області у 2025 р. Що стосується поширення жорстокого поводження з тваринами у інших регіонах нашої держави, то випадки такого діяння реєструються скрізь, перебуваючи у межах 0,1–0,8 випадків на 100 тис. населення.

Ключові слова: кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності, жорстоке поводження з тваринами, кримінологічна характеристика, рівень та динаміка злочинності, географія злочинності.

Постановка проблеми. На сьогодні захист тварин від жорстокого поводження залишається в Україні вельми актуальним питанням з огляду, зокрема, на те, що наша держава прагне до вступу в Європейський союз (далі – ЄС), стандарти охорони представників фауни в якому є досить високими. До того ж, згідно з ч. 2 ст. 59 Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, Україна зобов'язалася досягти взаємного розуміння з ЄС стосовно стандартів утримання та поводження з тваринами[6]. Важливе значення у цьому контексті відведено кримінально-правовим та кримінологічним засобам забезпечення такого захисту, оскільки ефективне притягнення винних до кримінальної відповідальності за акти жорстокого поводження з тваринами за ст. 299 Кримінального кодексу України (далі – КК) з постійним висвітленням таких фактів у ЗМІ може позитивно вплинути на зменшення кількості відповідних проявів девіантної поведінки.

Водночас, ефективне кримінально-правове та кримінологічне запобігання кримінальним правопорушенням, що посягають на суспільні відносини у сфері захисту громадського порядку та моральності, вимагає системного і всебічного дослідження організаційних і правових засад запобігання жорсткому поводженню з тваринами [1, с. 131]. Проте таке дослідження неможливе без аналізу кількісних і якісних показників жорстокого поводження з тваринами, адже тільки спираючись на статистичні дані можливо уявити реальний стан та основні тенденції розвитку цього негативного явища [8, с. 27]. Тільки

формування адекватної описової інформаційної моделі будь-якого виду злочинності здатне створити необхідні гносеологічні, аналітичні передумови до виявлення критично важливих криміногенних факторів з подальшим виходом на кримінологічне стратегування, пріоритетні напрями та заходи кримінально-превентивної діяльності [5, с. 737].

Стан опрацювання проблематики. Проблемні питання протидії жорстокому поведженню з тваринами досліджували такі вітчизняні вчені, як: А. М. Бабенко, В. І. Борисов, В. В. Василевич, Б. М. Головкін, І. А. Головка, А. О. Данилевський, Н. І. Зубченко, Д. О. Калмиков, С. Г. Кулик, Д. М. Майстро, В. С. Мірошніченко, Є. С. Назимко, Я. В. Охота, О. Ф. Пірго, О. О. Шуміло та інші науковці. Незважаючи на це, слід відзначити відсутність актуального розуміння основних елементів кримінологічної характеристики кримінальних правопорушень, передбачених ст. 299 КК: рівня, динаміки та географії в умовах триваючої збройної агресії росії проти України.

Метою статті є встановлення, опис та пояснення рівня, динаміки та географії поширення кримінального правопорушення, передбаченого ст. 299 КК на основі офіційних статистичних даних правоохоронних органів.

Виклад основного матеріалу. Першим показником, за яким доцільно аналізувати будь-який різновид кримінальних правопорушень є рівень злочинності.

У кримінології до рівня злочинності належать показники, що характеризують абсолютну кількість зареєстрованих кримінальних правопорушень та осіб, що їх вчинили, на певній території за конкретний проміжок часу (місяць, квартал або рік). Основними показниками, що характеризують рівень злочинності, є кількість зареєстрованих кримінальних правопорушень та кількість виявлених осіб, що вчинили кримінальні правопорушення [7, с. 361]. У нашому дослідженні ми обрали період за останні 10 років з 2016 по 2025 роки. Показники попереднього періоду ґрунтовно проаналізовано у дисертаційному дослідженні О. О. Шуміло «Кримінологічна характеристика та запобігання жорстокому поведженню з тваринами» (м. Запоріжжя, 2016).

Так, О. О. Шуміло дійшла висновку, що кількість зареєстрованих злочинів і виявлених осіб, які жорстоко поводитися з тваринами в Україні є вкрай малою. Так, за 2006–2014 рр. усього правоохоронними органами було виявлено 415 злочинів, передбачених ст. 299 КК України, а саме: у 2006 р. – 21, у 2007 р. – 24, у 2008 р. – 56, у 2009 р. – 39, у 2010 р. – 31, у 2011 р. – 26, у 2012 р. – 84, 2013 р. – 93, у 2014 р. – 41 [8, с. 27-28]. Слід додати, що у 2015 р. було обліковано 70 фактів аналізованого кримінального правопорушення, а загалом за період 2016–2015 рр. виявлено 485 фактів.

У досліджуваній нами період, згідно статистичних звітів «Про зареєстровані кримінальні правопорушення та результати їх досудового розслідування», загалом було обліковано 2199 фактів жорстокого поведження з тваринами за ст. 299 КК, а саме: у 2016 р. – 113, у 2017 р. – 105, у 2018 р. – 184, у 2019 р. – 199, у 2020 р. – 222, у 2021 р. – 203, у 2022 р. – 150, у 2023 р. – 175, у 2024 р. – 189 та у 2025 р. – 659.

Порівняння сукупних показників двох періодів свідчить про зростання кількості облікованих фактів жорстокого поведження з тваринами за період 2016–2025 років порівняно з періодом 2006–2015 років у чотири з половиною рази.

У цьому контексті показники досліджуваного нами періоду доцільно проаналізувати у динаміці, щоб глибше з'ясувати, як відбувалося таке зростання.

Динаміка злочинності – кримінологічна категорія, що означає зміни у стані, структурі, характері, географії злочинності, які відбувалися протягом певного періоду. Основним показником динаміки є темп зростання кількості зареєстрованих кримінальних правопорушень [3, с. 58].

Щорічні показники кількості зареєстрованих випадків жорстокого поведження з тваринами за період 2016–2025 років можна проаналізувати за допомогою ланцюгового методу.

З огляду на наведені дані можна зробити висновок, що протягом періоду 2016–2025 рр. спостерігалась тенденція до загального збільшення кількості облікованих випадків вчинення

Таблиця 1

Динаміка зміни кількості облікованих фактів жорстокого поводження з тваринами за ст. 299 КК за період 2016–2025 рр.

Рік	Обліковано фактів	Приріст/зменшення
2016	113	–
2017	105	-7%
2018	184	+75%
2019	199	+8%
2020	222	+12%
2021	203	-9%
2022	150	-26%
2023	175	+17%
2024	189	+8%
2025	659	+249%

кримінальних правопорушень, передбачених ст. 299 КК України (+483% або майже у шість разів), із особливо різким збільшенням у 2025 р. (+249%), що може свідчити як про підвищення рівня виявлення таких діянь, так і про зростання суспільної уваги до проблеми жорстокого поводження з тваринами та активізацію реагування правоохоронних органів на відповідні факти.

Однак наведені показники не відображують повної картини, оскільки не враховують латентні випадки жорстокого поводження з тваринами. З цього приводу О. О. Шуміло зазначає, що на думку більшості експертів у галузі зоозахисту (35,1%), реєструється лише один із десяти тисяч випадків жорстокого поводження з тваринами [9, с. 8]. Навряд чи за останні десять років наведені показники зазнали суттєвих змін.

Відповідно, для отримання більш повної картини щодо стану протидії жорстокому поводженню з тваринами, важливо з'ясувати, якою була ефективність досудового розслідування кримінальних проваджень за ст. 299 КК за аналізований період згідно з офіційними даними.

З наведених у Таблиці 2 даних випливає, що ефективність діяльності із кримінального провадження щодо зареєстрованих фактів жорстокого поводження з тваринами сукупно за

Таблиця 2

Показники ефективності досудового розслідування кримінальних правопорушень, передбачених ст. 299 КК за період 2016–2025 рр.

Рік	Обліковано фактів	Спрямовано до суду з обвинувальним актом	Частка спрямованих до суду з обвинувальним актом серед облікованих фактів	На кінець звітного періоду рішення не прийнято (про закінчення або зупинення)	Частка проваджень, по яким на кінець звітного періоду рішення не прийнято
2016	113	9	8%	104	92%
2017	105	25	24%	80	76%
2018	184	44	24%	138	75%
2019	199	31	16%	166	83%
2020	222	48	22%	174	78%
2021	203	62	31%	140	69%
2022	150	52	35%	96	64%
2023	175	53	30%	122	70%
2024	189	46	24%	140	74%
2025	659	455	69%	203	31%
Разом	2199	825	38%	1363	62%

період 2016–2025 рр. становить 38%. Однак на підсумковий показник суттєво вплинув високий результат 2025 р. (69%), тоді як за попередні роки ефективність була досить низькою, у середньому 24%. При чому слід відмітити, що у 2025 р. до суду з обвинувальним актом було направлено більше проваджень, ніж сукупно за попередні дев'ять років (455 проти 370).

Слід зазначити, що серед всіх зареєстрованих кримінальних правопорушень спостерігаються дещо інші показники. Так, за період 2016–2025 рр. загалом зареєстровано 4668654 кримінальних провадження, а до суду з обвинувальним актом скеровано 1530842 провадження, тобто 32,8% від загальної кількості. Однак у 2025 р. відповідна частка проваджень склала лише 23% (139707 з 608101). Тобто ефективність досудового розслідування фактів жорстокого поводження з тваринами була традиційно нижчою за загальні показники (24% проти 34% за період 2015–2024 рр.), але суттєво покращилась у 2025 р., у той час як загальні показники погіршилися.

Про покращення у понад 2,5 рази ефективності досудового розслідування кримінальних правопорушень за ст. 299 КК у 2025 р. свідчить і зменшення частки проваджень у яких на кінець звітних періодів рішення не було прийнято (про закінчення або зупинення). Якщо у 2016–2024 рр. такий показник перебував у межах 64–92%, то у 2025 р. він склав лише 31%.

Важливим також є аналіз показників щодо кількості виявлених та засуджених осіб за вчинення жорстокого поводження з тваринами.

Як зазначає Д. М. Майстро, що хоча все частіше фіксуються випадки жорстокого поводження з тваринами, але вироків про притягнення до відповідальності винних осіб є поодинокі [4, с. 175]. А О. О. Шумило у своєму дослідженні також відзначала, що кількість виявлених осіб, які вчинили жорстоке поводження з тваринами, була надзвичайно низькою. За 2006-2014 р.р. правоохоронними органами було виявлено: у 2006 р. – 14 осіб, у 2007 р. – 12, у 2008 р. – 34, у 2009 р. – 31, у 2010 р. – 15, у 2011 р. – 19, у 2012 – 15, у 2013 – 18, у 2014 – 13 осіб [8, с. 27-28].

Що стосується кількості виявлених та засуджених за ст. 299 КК осіб в аналізованій нами період, то, за результатами опрацювання офіційних статистичних даних органів кримінальної юстиції, вона була наступною:

Аналіз наведених статистичних даних дає підстави зробити висновок, що у період 2016–2025 рр. кримінально-правова протидія жорстокому поводженню з тваринами розвивалась досить неоднозначно. Так, з одного боку, спостерігається поступове зростання кількості облікованих фактів кримінальних правопорушень, передбачених ст. 299 КК, що особливо помітно у 2018–2020 рр., а також відбулося різке збільшення цього показника

Таблиця 3

Показники кількості виявлених осіб, вручених повідомлень про підозру та засуджених осіб за вчинення кримінальних правопорушень, передбачених ст. 299 КК за період 2016–2025 рр.

Рік	Обліковано фактів	Виявлено осіб	Повідомлено підозр	Засуджено осіб
2016	113	дані відсутні	12	9
2017	105	дані відсутні	27	9
2018	184	дані відсутні	48	15
2019	199	дані відсутні	31	26
2020	222	50	49	35
2021	203	63	64	36
2022	150	52	55	28
2023	175	55	55	44
2024	189	48	49	46
2025	659	66	462	34

у 2025 р. Але з іншого боку, кількість виявлених осіб та осіб, яким вручено повідомлень про підозру за жорстоке поводження з тваринами, залишається відносно незначною порівняно з обсягом зареєстрованих кримінальних правопорушень, за винятком кількості вручених повідомлень про підозру у 2025 р. (462!), а частка засуджених осіб у більшості років також є досить незначною, порівняно з кількістю облікованих фактів. Особливо це простежується у показниках 2025 р. Таке співвідношення статистичних показників вказує на наявність певного розриву між виявленням фактів жорстокого поводження з тваринами та реальним притягненням винних осіб до кримінальної відповідальності, що може бути зумовлено складністю доказування, недостатньою ефективністю досудового розслідування або латентним характером окремих проявів цього правопорушення. Тобто сукупність наведених показників підтверджує попередні висновки про те, що, не зважаючи на зростаючу увагу суспільства на проблеми захисту тварин від жорстокого поводження, ефективність кримінально-правової протидії таким діям залишається явно недостатньою.

Поряд з рівнем та динамікою злочинності, у кримінології існує поняття територіальної структури або географії злочинності, оскільки вивчення її територіальних розбіжностей важливе для глибинного порівняльного аналізу соціальних умов кримінальних правопорушень, факторів, що впливають на загальний стан їх вчинення, у перевірці кримінологічних гіпотез [2, с. 108].

Наприклад, за даними інтерактивного довідника «CrimeDataLab. Статистика протидії злочинності в Україні (2013–2025)» [10] до п'ятірки лідерів за кількістю облікованих фактів жорстокого поводження з тваринами за період 2013-2025 рр. належать: 1. Закарпатська область – 434 факти; 2. м. Київ – 215 фактів; 3. Одеська область – 170 фактів; 4. Харківська область – 162 факти; 5. Дніпропетровська область – 151 факт. Тобто абсолютним лідером виглядає Закарпатська область, яка випереджає значно більший за кількістю населення м. Київ у понад два рази, а у перерахунку на коефіцієнт інтенсивності злочинності на 100 тис. населення взагалі у п'ять разів (3,5 проти 0,7 зареєстрованих фактів).

Однак, якщо аналізувати показники поширення зареєстрованих фактів вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ст. 299 КК, у розрізі років, то картина виглядає дещо іншою. Для прикладу наведемо показники за останні п'ять років тих областей, де найбільше обліковувались факти жорстокого поводження з тваринами:

– 2021 р.: 1) Одеська область – 25 фактів; 2) Львівська область – 21 факт; 3) Дніпропетровська область – 18 фактів;

– 2022 р.: 1) Одеська область – 21 факт; 2) Харківська область – 14 фактів; 3) Київська область – 12 фактів;

– 2023 р.: 1) м. Київ та Харківська область – по 17 фактів; 2) Дніпропетровська область – 14 фактів; 3) Київська область – 13 фактів;

– 2024 р.: 1) м. Київ – 27 фактів; 2) Полтавська область – 18 фактів; 3) Дніпропетровська область – 17 фактів;

– 2025 р.: 1) Закарпатська область – 398 фактів; 2) Харківська область – 31 факт; 3) Одеська область – 26 фактів.

Зважаючи на викладені показники, Закарпатська область вийшла в абсолютні лідери зареєстрованих фактів жорстокого поводження з тваринами за результатами лише одного 2025 р., оскільки за попередні дванадцять років у цьому регіоні було сукупно зареєстровано лише 36 фактів. Що стосується поширення діяння, передбаченого ст. 299 КК у інших регіонах нашої держави, то такі факти трапляються скрізь і перебувають у межах 0,1–0,8 випадків на 100 тис. населення.

Висновок. У підсумку слід зазначити, що розвиток криміногенної ситуації у сфері протидії жорстокому поводженню з тваринами за останні десять років можна поділити на чотири етапи:

1) перший етап, що охоплює 2016–2017 рр., коли спостерігалось відносно стабільне та, порівняно з наступними етапами, низьке значення показників (від 105 до 113 облікованих фактів);

2) другий етап припадає на 2018–2020 рр. і характеризується помітним зростанням, порівняно з попереднім етапом, кількості зареєстрованих кримінальних правопорушень цієї категорії (від 184 до 222 фактів), що свідчить про поступове посилення реагування правоохоронних органів та підвищення рівня виявлення випадків жорстокого поводження з тваринами;

3) третій етап, що охоплює 2021–2024 рр., під час якого фіксується певна нестабільність показників: після зниження у 2021–2022 рр. (до 150 фактів, що могло бути обумовлено початком повномасштабного вторгнення росії до України) у подальшому відбулося їх поступове відновлення до 189 випадків у 2024 р.

4) четвертий етап починається з 2025 р. і триває по теперішній час. Під час цього етапу відбулося різке зростання кількості облікованих випадків жорстокого поводження з тваринами на +249% порівняно з 2024 р. до 659 фактів, що у три-чотири і більше разів перевищує показники попередніх років. У подальшому, лише за січень-лютий 2026 р. обліковано 72 випадки жорстокого поводження з тваринами.

А загалом за десятирічний період аналізу, з 2016 до 2025 р. масив облікованих випадків жорстокого поводження з тваринами зріс на 483% або майже у шість разів. Водночас, кількість засуджених за жорстоке поводження з тваринами, залишається відносно незначною порівняно з обсягом зареєстрованих кримінальних правопорушень.

Аналіз географії поширення кримінальних правопорушень, передбачених ст. 299 КК України вказує про нетипово високий показник їх реєстрації у Закарпатській області у 2025 р. Саме 2025 р. характеризується найбільшою загальною кількістю зареєстрованих фактів аналізованого кримінально протиправного діяння, найбільшою кількістю вручених повідомлень про підозру, водночас кількість засуджених осіб є невеликою. Тобто, якщо порівнювати співвідношення кількості виявлених та засуджених осіб з кількістю облікованих фактів та вручених повідомлень про підозру, можна зробити припущення, що у Закарпатській області затримали одну чи декілька осіб, які здійснювали серййне знущання над тваринами. Зазначене питання потребує більш глибокого окремого дослідження. Що стосується поширення жорстокого поводження з тваринами у інших регіонах нашої держави, то випадки такого діяння реєструються скрізь, перебуваючи у межах 0,1–0,8 випадків на 100 тис. населення.

Список використаних джерел

1. Бабенко А.М. Запобігання жорстокому поводженню з тваринами як вид прояву насильства. *Правова позиція*. 2024. № 4. С. 130–133.
2. Давидова Т.О. Система кількісних та якісних показників як основа дослідження кримінологічної характеристики корупції. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2014. №5. С. 107–110.
3. Кримінологія: підручник / О.М. Джужа, В.В. Василевич, В.В. Черней, С.С. Чернявський та ін. ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В.В. Чернея ; за наук. ред. д-ра юрид. наук, проф. О.М. Джужі. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 612 с.
4. Майстро Д.М. Відповідальність за кримінальне правопорушення «жорстоке поводження з тваринами» (ст. 299 КК України): розгляд судової практики. *Юридичний вісник* 2021. №3. С. 175–182.
5. Стаховський Т.В. Втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність: кримінологічний аналіз кількісних показників стану. *Вісник кримінологічної асоціації України*. 2025. № 1 (34). С. 736–751.
6. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: ратифіковано із заявою Законом № 1678-VII від 16.09.2014. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text.
7. Фіалка М.І. Показники злочинності. *Вісник Асоціації кримінального права України*, 2016, № 2(7). С. 361–367.
8. Шуміло О.О. Щодо кількісних і якісних показників жорстокого поводження з тваринами. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Юридичні науки"*. 2015. Вип. 5. Т. 4. С. 27–30.
9. Шуміло О.О. Кримінологічна характеристика та запобігання жорстокому поводженню з тваринами. Автореф. дис. ... к.ю.н. Класичний приватний університет, Запоріжжя, 2016. 23 с.
10. CrimeDataLab. Статистика протидії злочинності в Україні (2013-2025). URL: <https://crimedatalab.shinyapps.io/platform/>.

References

1. Babenko, A. M. (2024). Zapobihannya zhorstokomu povodzhenniu z tvarynamy yak vyd proiavu nasylstva [Prevention of cruelty to animals as a form of violence]. *Pravova pozytsiia*, (4), 130–133. [in Ukr.].
2. Davydova, T. O. (2014) Systema kilkisnykh ta yakisnykh pokaznykiv yak osnova doslidzhennia kryminolohichnoi kharakterystyky koruptsii [System of quantitative and qualitative indicators as a basis for researching the criminological characteristics of corruption]. *Yurydychnyi naukovi elektronnyi zhurnal*, (5), 107–110. [in Ukr.].
3. Dzhuzha, O. M., Vasylevych, V. V., Cherniei, V. V., & Cherniavskiy, S. S. (2020) Kryminolohiia [Criminology]. Kyiv: Natsionalna akademiia vnutrishnikh sprav. [in Ukr.].
4. Maistro, D. M. (2021) Vidpovidalnist za kryminalne pravoporushennia «zhorstoke povodzhennia z tvarynamy» (st. 299 KK Ukrainy): rozghliad sudovoi praktyky [Liability for the criminal offense “cruelty to animals” (Art. 299 of the Criminal Code of Ukraine): review of judicial practice]. *Yurydychnyi visnyk*, (3), 175–182.
5. Stakhovskiy, T. V. (2025) Vtiahnennia nepovnitnikh u protypravnu diialnist: kryminolohichnyi analiz kilkisnykh pokaznykiv stanu [Involvement of minors in illegal activity: criminological analysis of quantitative indicators]. *Visnyk kryminolohichnoi asotsiatsii Ukrainy*, 1(34), 736–751.
6. Uhoda pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu ta Yevropeiskym Soiuzom (2014). Ratyfikovana Zakonom Ukrainy № 1678-VII vid 16 veresnia 2014 roku. Retrieved from: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text
7. Fialka, M. I. (2016) Pokaznyky zlochynnosti [Crime indicators]. *Visnyk Asotsiatsii kryminalnoho prava Ukrainy*, 2(7), 361–367. [in Ukr.].
8. Shumilo, O. O. (2015) Shchodo kilkisnykh i yakisnykh pokaznykiv zhorstokoho povodzhennia z tvarynamy [On quantitative and qualitative indicators of cruelty to animals]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnogo universytetu*. Seriya: Yurydychni nauky, 5(4), 27–30. [in Ukr.].
9. Shumilo, O. O. (2016) Kryminolohichna kharakterystyka ta zapobihannya zhorstokomu povodzhenniu z tvarynamy [Criminological characteristics and prevention of cruelty to animals] (Extended abstract of Candidate’s thesis). Klasychnyi pryvatnyi universytet, Zaporizhzhia. [in Ukr.].
10. CrimeDataLab. (2025) Statystyka protydii zlochynnosti v Ukraini (2013–2025) [Crime statistics in Ukraine]. Retrieved from: <https://crimedatalab.shinyapps.io/platform/>

ABSTRACT

Vadym Khashev. Some Aspects of the Criminological Characteristics of Animal Cruelty

This article is devoted to identifying, describing, and explaining the extent, trends, and geographical distribution of the criminal offense provided for in Article 299 of the Criminal Code of Ukraine, based on official statistical data from law enforcement agencies. It has been established that the development of the crime situation in the field of combating animal cruelty over the past ten years can be divided into four stages: 1) the first stage, covering 2016–2017, when relatively stable and, compared to subsequent stages, low indicator values were observed (from 105 to 113 recorded cases); 2) the second stage falls within 2018–2020 and is characterized by a noticeable increase, compared to the previous stage, in the number of registered criminal offenses in this category (from 184 to 222 cases); 3) the third stage, covering 2021–2024, during which a certain instability in the figures is observed: following a decline in 2021–2022 (to 150 cases, which may have been due to the start of Russia’s full-scale invasion of Ukraine), there was a subsequent gradual recovery to 189 cases in 2024; 4) the fourth stage begins in 2025 and continues to the present. During this period, there was a sharp increase in the number of reported cases of animal cruelty—up 249% compared to 2024, reaching 659 cases. It has been established that from 2016 to 2025, the number of recorded cases of animal cruelty increased by 483%—or nearly sixfold—although the number of individuals convicted of animal cruelty remains relatively small compared to the total number of registered criminal offenses.

An analysis of the geographical distribution of criminal offenses under Article 299 of the Criminal Code of Ukraine revealed an unusually high rate of such offenses in Zakarpattia Oblast in 2025. As for the prevalence of animal cruelty in other regions of our country, cases of such offenses are recorded everywhere, ranging from 0.1 to 0.8 cases per 100,000 population.

Key words: criminal offenses against public order and morality, animal cruelty, criminological profile, crime rates and trends, geography of crime.

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

Дата першого надходження статті до видання: 28.01.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 10.02.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 20.04.2026